

T.C.
İSTANBUL BİLİM ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOMİSYONU
UYGULAMA YÖNERGESİ

Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4684 sayılı kanunla değişik 58. maddesi ve 10.04.2002 tarihli ve 24722 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik” ve “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 8inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik” hükümlerine bağlı olarak çıkartılan ve İstanbul Bilim Üniversitesi Senatosu’nun 26.09.2008 tarihinde kabul edilen T.C. İstanbul Bilim Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Uygulama yönergesidir.

1. Amaç ve Kapsam

Bu yönerge İstanbul Bilim Üniversitesi Öğretim Üyeleri ve Doktora ya da Tıpta Uzmanlık eğitimini tamamlamış araştırmacılar tarafından yürütülecek araştırma projeleri ile Yüksek Lisans, Doktora, Tıpta Uzmanlık için hazırlanan tez projeleri ve diğer projelerin seçimi, izlenmesi ve sonuçlandırılması konularında Bilimsel Araştırma Projeleri Birimlerinin faaliyetlerini, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenler.

2. Tanımlar ve Organlar

a) Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu (Komisyon):

Komisyon, Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri hakkındaki Yönetmeliğin 4. maddesi’ne bağlı olarak Rektör veya görevlendireceği bir Rektör Yardımcısının Başkanlığında Sağlık Bilimleri Enstitü Müdürü ile Senato’nun önerileri ile Rektör tarafından görevlendirilen 7 öğretim üyesinden oluşur.

b) Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanı:

Rektör veya görevlendireceği Rektör Yardımcısıdır.

c) Danışma Kurulu:

Üniversitede mevcut bilim dallarından dağılımına göre, Rektör tarafından görevlendirilen ve ilgili bilim dalında özgün araştırmaları ile tanınan, yeterli sayıda öğretim üyesinden oluşur. İstanbul Bilim Üniversitesi’nin araştırma politikalarının oluşturulmasında, öncelikli alanların seçiminde, proje değerlendirmelerinin tüm aşamalarında, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu’na danışmanlık yapar.

d) Yürütücü Sekreter:

İstanbul Bilim Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanı tarafından, Komisyon üyeleri arasından belirlenen ve Rektör tarafından 4 yıl için atanan İstanbul Bilim Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu yürütücüsüdür. Yürütücü Sekreterliğin sekreter, sayman, ayniyat memuru, mutemed, satın alma komisyonu şeklinde kadrosu vardır.

e) Bilimsel Araştırma Projesi: Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçüde katkı yapması, ülkenin sağlık alanında yada teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli İstanbul Bilim Üniversitesi içinde veya ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katkılarıyla da yapılabilecek projelerdir.

f) Proje Yürütücüsü: Projeyi öneren, hazırlanmasından, yürütülmesinden sorumlu olan İstanbul Bilim Üniversitesinde görevli öğretim üyeleri ile doktora, tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış araştırmacılarıdır.

g) Araştırmacı: Bilimsel araştırma projesinin yürütülebilmesi için proje yürütücüsü tarafından proje ekibinde gösterilen öğretim elemanlarıdır.

h) Hakem: Sunulan projelerin ve gerektiğinde proje gelişme raporlarının değerlendirilmesi için görüşlerine başvurulmuş ve bu projenin kapsadığı alanda uzmanlığı ile tanınan akademisyenlerdir.

3. Komisyonun Yapısı ve Görevleri:

a- Proje dönemlerini ve takvimini tespit ederek duyurur.

b- Önerilecek proje gruplarına göre projelerin gerekçelerinin, önceliklerinin, bütçe ve personel dökümünün yer aldığı proje başvuru formlarını hazırlar ve bunları araştırmacılara duyurur.

c- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinde belirtilen “Araştırma Projelerinin Seçiminde Dikkate Alınacak İlkeler” ile İstanbul Bilim Üniversitesi bilim politikaları doğrultusunda, proje başvurularında ve değerlendirilmelerinde dikkate alınacak ilkeleri açıklayan bir döküman hazırlar ve bunları proje tekliflerini hazırlayacak araştırmacılara duyurur.

d- Proje önerilerini ön değerlendirmeden geçirir. Gerekli gördüğü proje önerilerini Danışma Kurulu’na ve/veya hakemlere gönderir ve gelen raporları değerlendirir.

e- Tez Projelerini değerlendirerek doğrudan karara bağlar.

f- Desteklenmesine karar verilen projeler için proje yürütücüsü ile ayrıntıların belirlendiği bir protokol hazırlar ve bu protokol ile birlikte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 8inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik” doğrultusunda hazırladığı raporu İta Amirinin onayına sunar.

g- Yürütülmekte olan projelerin yürütücülerinden altı ayda bir alınan ve projelerin ilgili dönemini kapsayan raporları değerlendirir.

h- Proje yürütücüsünün talebi üzerine ek süre ve ek bütçe istemlerini değerlendirerek karara bağlar.

i- Gerekli gördüğünde proje yürütücüsünü değiştirebilir, projeyi yürürlükten kaldırabilir.

j- Her yıl sonunda desteklenen, kapsama alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkında Rektörlüğe bilgi sunar.

k- İstanbul Bilim Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Yürütücü Sekreterliğine, daha önce sunulmuş ve desteklenmesine karar verilmiş olan projelerin desteklenmesine devam edilip edilmeyeceğini karara bağlar.

l- Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmelik kapsamında, İstanbul Bilim Üniversitesi Rektörlüğü’nün verdiği diğer görevleri yerine getirir.

4. Yürütücü Sekreterinin Görevleri:

Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında gerekli işlevlerin yürütülmesi için

- a- Komisyonu toplantıya çağırarak,
- b- Toplantı gündemini hazırlamak,
- c- Bilimsel Araştırma Projeleri Programını, çalışmalarını Komisyon kararları doğrultusunda düzenlemek ve yürütmek,
- d- Bilimsel Araştırma Projeleri ile ilgili duyuruları hazırlamak,
- e- Projeler ile ilgili yazışmalar yapmak,
- f- Projeler ile ilgili idari ve mali işlemlerin yapılmasını sağlamak,
- f- Proje gelişmeleri, bütçe kullanımı ve Danışma Kurulu çalışmaları gibi etkinlikleri içeren üç aylık komisyon çalışma raporlarını hazırlayarak Rektör veya bağlı olduğu Rektör yardımcısına sunmaktır.

5. Proje Türleri:

İstanbul Bilim Üniversitesi tarafında desteklenen Bilimsel Araştırma Projeleri aşağıdaki gruplardan oluşur. Komisyon yönergede belirtilen projelerin kapsamında değişiklik yapabilir. Gerekli gördüklerini uygulamadan kaldırabilir, yeni projeler ihdas edebilir.

a) Araştırma Projeleri:

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri hakkındaki Yönetmelikte belirlenen öğretim elemanlarının bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerini içeren projelerdir.

b) Güdümlü Projeler:

Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu'nun gerekli gördüğü alanlarda hazırlayacağı ve/veya hazırlatacağı projelerdir.

c) Tez Projeleri:

Yüksek Lisans, Doktora, Tıpta Uzmanlık tezlerini kapsayan projelerdir.

d) Acil İhtiyaç Projeleri:

Özgül bilimsel katkı sağlama potansiyeli çok yüksek olan projelerin acil ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla hazırlanan bir programdır.

6. Projelerin sunulması:

Bilimsel Araştırma Projeleri için başvuru dönemi her yılın Mart ayı olmak üzere bir dönemde yapılır.

Başvuru koşulları ve başvuruda aranacak özellikler, Yürütücü Sekreter'in Komisyon kararları doğrultusunda hazırlayacağı ve Rektör tarafından onaylı duyurular ile ilan edilir. Bu duyurular 2547 sayılı Üniversiteler Yasası ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığının Yönetmelikleri ile Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik ve Üniversitenin bilimsel çalışma politikası esas alınarak yapılır. Formatına uygun hazırlanmayan ve bilgi eksikliği olan projeler değerlendirmeye alınmaz. Projeye etik uygunluk kararı gerekiyorsa, ilgili araştırma etik kurul kararı, yoksa başvurusu proje önerisi ile birlikte sunulur. Yeterli ödenek bulunmaması nedeniyle desteklenemeyen proje önerileri, bir sonraki dönemde sunulabilir.

7. Projelerin Değerlendirilmesi:

Başvuru süreleri içinde Yürütücü Sekreterliğe verilen ve gerekli koşulları sağlayan projeler, Komisyon tarafından ön değerlendirmeye alınır. Ön değerlendirme kararının olumlu olması halinde, proje grubu dikkate alınarak gereken durumlarda projeler, sayı ve nitelikleri

Komisyonca belirlenen hakemlere gönderilir. Hakemlerin en az birinin İstanbul Bilim Üniversitesi dışından olmasına çalışılır. Gelen hakem raporları doğrultusunda, Komisyon projenin desteklenip desteklenmeyeceğine karar verir. Komisyon değerlendirme sürecinin tüm aşamalarında gerekli görürse, Danışma Kurulu üyelerinden yardım isteyebilir. Komisyon Desteklenmesine karar verilen projeler için proje yürütücüsü ile ayrıntıların belirlendiği bir protokol hazırlar ve bu protokol ile birlikte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 8inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik” doğrultusunda hazırladığı raporu İta Amirinin onayına sunar. İta Amirinin onayı ile karar kesinleşerek uygulamaya geçilir.

Araştırma projeleri, Üniversitenin uzman elemanı bulunan her dalı ile ilgili olarak, Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine, Senatonun belirlediği üniversite bilim politikasına veya ülke bilim politikasına uygun konulara öncelik verilerek değerlendirilir ve seçilir. Araştırma projelerinin evrensel ve ulusal bilime, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması esastır.

8. Projelerin Yürütülmesi ve Sonuçlandırılması:

Projelere destek verilmesi, izlenmesi, proje raporlarının hazırlanması ve sonuçlandırılması 10 Nisan 2002 tarihli ve 24722 sayılı “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik” ve “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 8inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik” hükümleri doğrultusunda yapılır. Bu konuda yönetmelikteki açık ifadelerin gereği yerine getirilir.

Kabul edilen bir projenin yöneticisi Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı Ara Raporlar sunar. Ara Raporlar Komisyon tarafından incelenir. Bir yılı aşan projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamı Komisyonun olumlu görüşüne tabidir. Proje yürütücüsü en az bir Gelişme Raporu (Ara Rapor) döneminden sonra öngörülmüş kalemler için gerekçeli ek ödenek veya cari harcama ile makine-teçhizat kalemleri arasında gerekçeli ödenek aktarımı isteminde bulunabilir. Ek ödenek tutarı toplam proje maliyetinin yarısından fazla olamaz.

Proje ödenekleri; yurtiçi ve yurtdışı yolluk, hizmet alımları, tüketim malları ve malzeme alımları, demirbaş alımları ile büro makineleri alımları ve buna ilişkin diğer giderler için kullanılır. Yatırım Programında yer alan bilimsel araştırma projelerine ilişkin değişikliklerde, Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar hükümleri uygulanır. Yatırım içerikli bilimsel araştırma projelerinden özel ödenekle karşılanacak olanlar, özel gelir ve özel ödenek kaydının yapılmasını izleyerek Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'na yatırım projeleri ile ilişkilendirildikten sonra kullanılır.

Kabul edilen proje önerisinde belirtilen amaç ve gerekçe doğrultusundaki yurt içi ve yurt dışı yolculukla ilgili harcama ve ödemeler, Başbakanlık ve Maliye Bakanlığı düzenlemelerine uygun olarak yapılır. Akademik personelin bu yolculuklarda görevlendirilmesi için bağlı bulunduğu Fakülte, Yüksekokul veya Enstitünün Yönetim Kurulu kararı gerekir.

Bilimsel Araştırma Projeleri için görevlendirilecek mutemetlere verilecek azami avans ve açılacak kredi miktarı her yıl Bütçe Kanununun (İ) işaretli cetvelinde, 1050 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinin (A - a) bendi uyarınca iller için belirlenen parasal limitin altı katına kadar yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından belirlenir. Her mutemet aldığı avanstaki harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri en çok bir ay, açılan kredilerden harcadığı tutarlara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ise en çok üç ay içerisinde saymanlığa vermekle yükümlüdür. Mutemet işin tamamlanmasından sonra veya mali yılın sonunda bu sürelerin dolmasını beklemeksizin avans veya kredi artığını iade etmek, henüz mahsubunu yaptırmadığı harcamalara ait belgeleri vermek ve varsa artan parayı saymanlığa iade etmek suretiyle mahsup işlemini gerçekleştirmek zorundadır. Bu şekilde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için yeniden avans verilemez, kredi açılmaz. Aldıkları avansın mahsubunu yapmayan

mutemetler hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır. Avans ve kredi işlemlerinde Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği eki belgeler aranır. Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında yürütülecek avans ve kredi işlemlerinde yükseköğretim kurumuna bağlı her fakülte, yüksekokul, enstitü gibi birimler ile farklı mahallerde yürütülen projeler için birer mutemet görevlendirilir. Proje kapsamında alınan teçhizatların ayniyat kaydı ilgili birimin ayniyat mutemedine zimmetlenir. Bilimsel araştırma projesi kapsamında tahsis edilen ödenek ile satın alınan tekrar kullanılması mümkün olan mal, makine, teçhizat ve benzeri eşyanın projenin tamamlanmasından sonra, protokol ile belirlenen esaslar çerçevesinde, idareye iadesi zorunludur. Araştırma ve geliştirme projeleri için yapılan tüm mal ve hizmet alım işlemleri ve demirbaş kayıtları, proje bitimi sonrası Komisyon tarafından denetlenir.

Araştırma projeleri en çok 3 yıl içinde tamamlanır. Proje yürütücüsü proje süresinin bitiminden en geç bir ay önce Komisyon'dan gerekçeli ek süre isteyebilir. Ek süre bir yılı geçemez. Ek süre istemi Komisyon tarafından karara bağlanır. Ek süre için maddi desteğin devamı Komisyonun olumlu görüşüne tabiidir, Komisyon uygun bulursa özel ödenek olarak kaydedilen Bilimsel Araştırma Komisyonu Bütçesinden proje bedelinin %50' si kadar ek ödenek verebilir.

Proje bitiminde Proje Yürütücüsü tarafından Kesin rapor, Komisyona sunulur, Komisyon Kesin Raporu değerlendirdikten sonra Sonuç, Proje Yürütücüsüne yazılı olarak bildirilir. Sonuç olumsuz ise, süre belirtilerek Proje Yürütücüsünün Kesin Raporu düzeltmesi istenir. Komisyon, Gelişme Raporunun yeterli bulunmaması, Gelişme Raporunun üst üste iki kez verilmemesi, Proje Yürütücüsünün bu görevi bırakması, Proje Yürütücüsünün emekli olması, proje bütçesinin kötü kullanılması, proje Kesin Raporunun belirlenen süre içinde verilmemesi durumunda projeyi durdurur, Yürütücüsünü değiştirir, düzeltilmesini ister veya projeyi iptal eder. Projesi durdurulan, geçersiz sayılan veya Kesin Raporu yeterli bulunmayan Proje Yürütücüsü üç yıl süreyle proje önerisinde bulunamaz ve başka bir projede yer alamaz. İptal edilen projeler kapsamında alınan aygıt, ekipman ve demirbaş proje yürütücüsünden geri alınır.

Rektörlük her yılın sonunda desteklenen, kapsama alınan, devam eden ve tamamlanan projeler hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına özet bilgi verir. Bu bilgiler internet aracılığıyla kamuoyuna duyurulur.

9. Telif Hakları, Yürürlük, Uygulama ve Yürütme:

Projeden kaynaklanan yayınlarda, yayın üzerinde İstanbul Bilim Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir. (Proje No: ....., Yıl)" dipnotu yer almalıdır. Yapılan yayınların bir kopyası Komisyona sunulur. Projeden elde edilen bilimsel sonuçların telif hakkı İstanbul Bilim Üniversitesi'ne aittir. Aksi durumda yasal işlem uygulanır.

İstanbul Bilim Üniversitesi Senatosunun 26.09.2008 ve 2008-05 sayılı toplantısında kabul edilen bu yönerge 26.09.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Yönerge, İstanbul Bilim Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Başkanı tarafından uygulanır.

Bu yönergede yer almayan hususlarda yönergenin dayanağını oluşturan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 4684 sayılı kanunla değişik 58. maddesi ve 10.04.2002 tarihli ve 24722 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik" ve "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin 8inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik" hükümleri uygulanır.

Bu Yönerge hükümlerini İstanbul Bilim Üniversitesi Rektörü yürütür.